

60. szám.

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:
 Egész évre . . . . . 12 kor.
 Fél évre . . . . . 6 kor.
 Negyedévre . . . . . 3 kor.
 Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereske-
 dők és gyárosok külön árkedezmény-
 ben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Földes Ede
 könyvkerekedése
 Beth'án-utca 2. sz. alatt,
 hova egy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előtti
 zetek és hirdetések bír
 mentesen küldendők.

Kéziratok nem adának vissza

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Apponyi Albert gróf.

E hó 22-én „esemény” volt a tisztelt Házban. Még a Kubik-Lengyel-Olay-Polónyi egyesült harci-párt is békésen ült és nem számláltatta meg a képviselőket, kik zsufolásig megtöltötték a padsorokat, sőt a rengeteg karzati közönséget sem gyönyörködtették idővesztegetés érdekében napirend előtti felszólalásokkal. Még nem járta le magát Apponyi annyira a jakobinusok előtt sem, hogy ne adják meg a tiszteletnek azt a kis jelet legalább, hogy az elnöki bejelentések végeztével mielőbb beszélni engedjék. Féltenegykor tehát felállott Apponyi, topografailag véve ugyan olyan helyről, a milyen-
 enül a régi Házban „nemzeti-párti vezér” korában. Harangszóhoz hasonló pompás hangja megzúdul s az egész Ház átadta magát annak az élvezetnek, melyet egy fényes elme, egy nemes és mély érzésű hazafi s egy hatalmas szóbeli tehetség harmonikus hatása nyújthat oly időben, midőn a politikai élet telve van vilámmossággal, az elméket aggodalom, a szíveket felváltva remény és keserűség tölti be.

„Mint hazafi a hazafiakhoz fogok szólani” mondá s kérte a képviselőket, hogy ne zárják el előtelettel, előre elhatározott ragaszkodással értelmüket és szívüket azok elöl, a miket súlyos hazafi aggodalomtól vezéreltetve mondani fog. És Apponyi bizonyára nagyon komolyan szólott; hiszen ő nemcsak helyének magaslatáról, hanem összeköttetésekének segítségével is oly messze tekintést, oly széleskörű előrelátást, a politikai helyzetnek oly alapos mérlegelést és — a mi ritka dolog a mai izgatott helyzetben — oly ritka elfogulatlanúságot egyesít magában, mely méltán indíthat be-
 nünket mindannak megszívlelésére, a miket két órával többet tartott beszédében felhozott.

Először is kijelentette, hogy híve Hédervary gróf miniszterelnök kormányzatának s ő volt az első, a ki „igazi hivatottsággal kijelentette teljes elismeréssel, hogy őt a legérdemesebb magyar államférfiak egyikének” tartja és ő is elismerte, hogy azon a helyen, a hol eddig működött, „a hol pedig nehezebb dolog elszánt magyarnak lenni mint itt”, újabb időben senki oly határozottan a magyar állami közösségnek harcosa nem volt, mint a miniszterelnök! „A mi sebeket ő ott ka-

pott, azokat a magyar állameszme képviselőiben kapta és valóban nem várhatta, hogy ezeket neki itt a magyar képviselőházban szemére vetik.” Riadó helyeslés jelezte, hogy Apponyi méltán nyújtotta Hédervarynak az elismerés babérágát.

Ezután áttért beszéde két fő tárgyára: a véderő körében követelhető nemzeti jogok kérdésére és az obstrukcióra. A nemzeti jogok tekintetében utalt híres jászberényi beszédére, melyben elvárta a kormánytól, hogy „a mikor az idők egyik követelményét, a monarchia szilárdására való tekintettel bölcsen érvényesíti, ugyanakkor érvényt fog szerezni annak a párhuzamos követelménynek is, mely nemzeti egyéniségünk teljes elismerésére vonatkozik.” És ha számonkérjük tőle, hogy ezen czelnak elérésére milyen konkrét eszközök megvalósítását követeli, akkor szintén ezen beszédre utal, melyben kijelenté, hogy: „a módszer, melylyel e cél felé haladunk, lehet a legnyugalmasabb, lehet olyan, a mely óvakodik szükségtelen összeütközéstől, amely zajtalanul és fokozatosan halad.” Minden terepen, mindenkor iparkodik a közös intézmények terén is a nemzeti szellem terfoglalását előmozdítani.

Apponyi a hadsereg harcképessége szempontjából mellőzhetlen új alakulások következtében a létszám-emelést indokoltan tartja s kijelenté, hogy nem felel meg országunk érdekeinek a hadsereg visszafejlesztése, ha a pénzügyi teher nem túlságos. De szükséges, hogy a békeleltetés törvényhozásilag megállapíttassék és kívánja, hogy megfelelő nemzeti ellenértéket nyerjünk, melyekre nézve Szentiványi Árpád kifejezte óhaját. És kívánja, hogy a magyarországi ezredkebe a magyar tisztek visszahelyezése gyorsabban történjék s a katonai büntető perrendtartásban a magyar nyelv jogai érvényesítve legyenek.

Ami a hadi szolgálati és vezénnyelv megállapítását illeti, Apponyi konstatálja, hogy e tekintetben a 1867. XII. t.-cz. csak a régi jogot tartja fenn, 1848. előtt is a Karok és Rendek táblája — szavazás útján — kifejezetten a létező gyakorlatot tartotta fenn, tehát nem avatkozott ő Felsőge ezen jogába, és ugyanígy határozott 1889-ben a képviselőház is. És ha történetek is e tekintetben felszólalások, ha terjesztettek elő köve-

telések, azok csak sporadicze fordultak elő, a megváltoztatást következetes akcióval sohasem követelték. Eppen azért, nincs alap arra, hogy 33 esztendő után való első fellépésre ultima ratioval kezdjek el a régi állapot megszüntetését. Azt, hogy a magyar csapatoknál a szolgálatban és a vezényletben a magyar nyelv érvényesüljön, olyan követelménynek tartja Apponyi, melynek előbb-utóbb teljesülni kell, mert a magyar nemzeti konszolidáció egyik eszközét látja benne, mely konszolidáció pedig ugy az uralkodóháznak, mint a nemzetnek nagy érdeke.

Nagyon kényelmes és nagyon halás, gymoud, minden egyes felmerülő kérdésben a legszelsőbb nemzeti álláspontra helyezkedni, de Apponyi a módok és eszközök megválasztásánál hazafiúi szívének hevével és az ész hideg megfontolásával szokott határozni, s minden nemzeti kívánságok visszahatását mérlegeli azon kapcsolatra nézve, melyben a pragmatika sanctio alapján állunk, mert mérlegeli azt a helyzetet, melyben ez ország van és magyar szempontból mérlegeli azt, hogy ez ország biztonságának érdekei ezen kapcsolat fenntartását igenis kívánják.

Ami az obstrukciót illeti, azt elítéli. És miután 1899-ben ő is részese volt egy ilyen parlamenti harcznak, nem fogad el dispensatiót és ezzel megterhelve meg neki a tárgy fejtegetésének. Szerinte az obstrukció nem az egyik pártnak erőszakoskodása a másik párttal szemben, hanem sokkal rosszabb; az obstrukció megakadályozása annak, hogy a képviselőház határozatot hozhasson, oly megakadályozása, mely abból a fellevésből indul ki, hogy a kik ezt az eljárást követik, azt hiszik, hogy az ő akaratuk többségre nem juthat. A parlamentnek működése kettőből áll: a vitatkozásból, amelynek levegője a szólásszabadság, és azután a határozathozatalból. Határozathozatalra küldi ki a képviselőházat a nemzet és a vita csak arra szolgál, hogy a határozathozatalnak anyagot szolgáltatson és a vitában felhozott érvek szerint döntsünk, mert a nemzeti akarat közjogi kifejezője a képviselőház, és a képviselőház határozata közjogilag a nemzet akarat.

TÁRCZA.

A góbé koponya.

— Az „Agrár-Album” számára írta: Péterfy Tamás. —

Hát az épen így történt. Minha most is látom az egész fölolvadásos ceremóniát a szememmel. Itt a jobb kezem felől az első sorban ült a kadicfalvi pap. Mindjárt mellette a Karsci kántor. Hírös két személy. A kadicfalvi pap, az arról hírös, hogy hosszú, lapos feje van. A kántor meg arról hírös, hogy hosszú és nagy torka van. Hátuk mögött a harangozó gubbasztott csendesén. De a harangozó is hírös volt arról, hogy szerette a más szakácsnéját, meg arról, hogy mindig kevés volt a vágott dohánya. (Vágatlan dohányt életében sem látott.)

Ott kezdem a históriát, hogy a kadicfalvi tisztölt olvasóköri becses meghívására elmentem Kadicfalvára fölolvadni. Hogy góbé vagyok: azt tudták. Hogy ket eszem van: azt gondolták, mert minden góbénak két esze van. Az egyik esze, meg a másik esze. Az egyik: a mindennapi esze. A másik: az a jobbik esze.

No, ilyen a góbé.

Hát megüzentem a Karsci kántornak, hogy fölolvasson a „góbé koponyáról”.

Mikor beszéltem azután a bótorku, ritka hangú kántorral, hát megkérdezte tőlem fölíról-farkáról a dolgot. Azt kérdi, hogy miféle rémes história lehet az a koponya?

Mondom: az koponya!

De kérdi: hogy a koponya csontból van, hát az megint rémes dolog! Csak nem valami lidérc... mi a fene?...

Mondom: ez nem lidérc, hanem székely koponya.

— Egy kutya az!

No így beszélt a Karsci kántor. De többet neki sem mondtam meg. Hadd epékögygyek a tudomány után!

Pompás csörgős-zörgős-csengős szánon vittek engem Kadicfalvára. Régen nem járt a faluban akkora ur, mint én. Pedig akkor csak vándor koronikás voltam. A koronikás pedig mástól lopja az tudományt, csupán leírja a mások bolondságát.

Hát én is leírtam.

Az a czondrás góbé, Toppancs Gyurka mondotta el nekem a székely koponyás históriát. Alapjában semmi! Arról beszél a história, hogy két székely góbé, a melyeknek ropogós az esze, hát össze kerülnek... összeakadnak.

Nem közölről!... (No még csak az kellenék!) Távol laktak. Harmadik falu választotta el őket egymástól, mégis összeakadt a kocsi, mondjuk: a szekerük tengelye.

Történt pedig, hogy az egyik — mondjuk az egyik góbé — egy magas, sovány székely megvett egy hófehér lovat. De ez semmi!...

Történt, hogy a sógora (az a másik góbé), a harmadik faluban keresett egy almásfoltos szürke lovat, hogy páros legyen az ő almás szürkéje...

Ezt meghallotta az egyik góbé! Megmozdult a székely koponyája és megfestette a hófehér lovat almás-szürkére. Épen olyan foltos almás-szürkére, mint a másik góbé lova, a melyhez társat keresett.

No de itt már góbéság történt. Nem vitte el a vására, hanem elküldötte egy harmadik góbétól. Azonban meghagyta, hogy: csak annak a másik góbénak adja el!...

Hát ilyen a székely tudomány!...

Az a harmadik góbé el is adta az egyik góbé lovat, a másik góbénak.

Nem lett ebből baj. Nem kell félni. Észrevette az a

másik góbé a csalafintaságot. Most aztán a másik székely koponya is működni kezdett.

Várt egy esztendeig. Ekkor megtudta, hogy az egyik góbénak egy fekete paripa kell foltos homlokkal, kese lábakkal...

Hát meg volt!... Megfestette a fehér lovat, a melyet foltos szürkén megvett és fehér lett, — megfestette kindrusz feketére, holdos homlokkal, kese lábakkal. Akurátosan, a hogy kellett.

A ki azt hiszi, hogy nem sikerült, az csalódik! Az a másik góbé eladta a fehérről feketére festett lovat az az egyik góbénak és az egyik góbé nem ismert rá. No hát ez a székely koponya!... Épen akkor a gyöngébb esze volt otthon...

De nem itt a vége!...

Ezt a koponyahistóriát a kacskaringós eszű, miudentudó Toppancs Gyurka beszélt el nekem. Tetszett. Mindjárt leírtam. Aztán mikor Kadicfalvára fölolvadni meghívtak, hát ezt választottam a fölolvadásra. Czime lett: A góbé koponya.

Az alakokat pompásan kidomborítottam. Akurátosan, a mint Toppancs Gyurka elbeszélte az ismerőseket. Kintünően sikerül az a magas, sovány egyik góbé, a ki eladta a fehér lovat szürke színben kétszáz koronáért aztán fekete színben visszaszóták négyszázért!... Előre röhögtem a szép sikeren, mikor Kadicfalvára utaztam. Hogy nevetnek majd a székely góbék, a góbé koponyán?

Be megyek Kadicfalván az iskolaterembe... Hát az épen így volt... Mintha előttem volna a törülmetszett székely közönség, meg a fölolvadásos ceremónia... Isten ugyse furcsa volt, mert így volt... Itt a jobb kezem felől ült a kadicfalvi pap. Furcsa, hosszukás góbé koponyája volt, a fránya rugná meg!...

(Végo köv.)

Az ellenzék obstrukciója ezt nem veszi figyelembe; pedig mióta a magyar parlament rendes működése megakadt, tagadhatlanul erősebb akcióba lépnek Magyarországnak összes belső és külső ellenségei. „Nem látják-e, amielőtt szemet nem lehet hunyni, hogy Magyarországnak presztízse, Magyarországnak sulya egy monarchia másik államával szemben, mint az egész európai közvéleményben azóta igenis gyöngült és alább szállt? És amit lehetetlen nem látni és nem érezni: az az a roppant anyagi kár, amelyet az ország az életbe vágó kérdések megoldásának elodázása által szenved, és megbénulása az országnak abban, hogy gazdasági érdekeit kifelé érvényesíthesse.

Az is bizonyos, hogy az ex-lexben való huzamos bennmaradás alkalmatos a törvénytisztelet, az alkotmány iránti föltétlen tisztelet megingatására és — egy közbeiktatásra felelve — igaz, hogy sebek nélkül csaták nincsenek, de aki csatába megy, éppen gondosan mérlegeli, hogy azon sebek és emberáldozatok, amelyeket a csatában hozni kell, megfelelnek-e a stratégiai célznak, amelyet a csata nyeresége esetén elérni lehet. Ez nem a nemzet erkölcsi és anyagi érdekeinek egész sorozata, olyan állapot, amely, ha sokáig tart, mindenestre mélyes, könnyen ki nem heverhető sebeket ejt e nemzet erkölcsi és anyagi életén.

Már pedig most nem arról lehet szó, hogy a magyar nyelv megéri ezeket az áldozatokat, hanem arról, hogy a magyar nyelvnek a joga abban a terjedelemben, melyben az ellenzék akarja érvényesíteni, éppen most ebben a pillanatban érvényesüljön-e, vagy pedig felvegyük a vitát erről egynehány hónap múlva?

Példát veszen a természetből. A hűvös tavasz, a hűvös nyár kezdete után hátramaradtak a vetések és a gazda aggodalommal nézi, hogy késik, nagyon késik az aratás. És akkor azután jön egyszerre egy pár napra a rekkenő hőség, megéri a gabona, gyorsan megkapja a kalász aranyos színét, de mikor azután lekaszálják — aminthogy lekaszálni okvetlenül kell — csupa szorult szemet találnak! Én nem az ilyen kényserésnek vagyok barátja. Az a gazda szívesen várt volna még nyolcz napot, hogy későbbi aratás mellett egészséges, bőséges aratást kapjon! A nyári rekkenő hőség nemcsak kényszeréseket, de neha vihart és égi háborukat is idéz elő.

Miennel szembe kell szállani a nemzetnek érdekében, ha szükséges. Hanem aki a nemzetnek jövőjét feltűni nem az abszolutizmustól, mert erről szó sincs, hanem a szükségtelen komplikációktól és szükségtelen viharoktól, az nem gyáva, hanem az csak azt az okosságot gyakorolja, a melyet gyakorolni nemcsak erény, hanem hazafiai kötelesség.

Apponyi beszédének óriási hatása alól alig vonhatta ki magát. Csak a kik makacs nyakaskodásból a felelősség nélküli harcnak apostolai, csak azok néztek összehuzott, haragos szemöldökkel azt a lelkes nagy sereget, mely éljenzés között sietett a miniszterelnökkel s a kormányfőfiakkal elén Apponyi gróf üdvözlésére.

Vajha e hazafias, mely államférfiai belátásról tanuskodó felszólalást megszivlelnék e hazában mindazok, a kik az erőszakolt kényszerhelyzetnek s a parlamentáris mondva csinált viharoknak nem barátai.

A pápa halála.

A pápa holttestét folyó hó 22-én este 8 órakor szállították át a Szent-Péter templomba. Az összes termeket, folyosókat és lépcsőket, melyeken a menet végigvonult, gyertyák világították. A fejedelmi és királyi terembe néhány száz személyt bocsátottak be.

E termekben a pápai csendőrök és testőrök tisztelegtek. A palotatestőrség azon az uton, melyen a menet végig vonult, sorfalat állt. Már messziről ének hirdette közeledését a menetnek, mely 8 óra 20 perczkor érkezett a fejedelmi terembe.

A menetet a svájci őrség nyitotta meg és kísérte két oldalról. Majd a testőrség következett vörös egyenruhában, égő gyertyákkal. Ezután a székhordók következtek a pápa holttestét vivő diszkravatallal, körülvéve a nemes testőrségtől és a pápai csapatok tisztjeitől. Oldalt papok mentek égő gyertyákkal. Majd közvetlenül a Pecci-család tagjai mentek. A gyászmenetben résztvevő valamennyi személy, különösen pedig azok a bíborosok és udvari méltóságok, kik az

elhunynak különös bizalmát bírták, nagyon meg voltak hatva. Sokan zokogtak.

Miután a lassan haladó menet átvonult a fejedelmi és királyi termen, levonult a lépcsőzeten, mely a vatikáni főegyház szentség-kápolnájába szolgált.

A Szent-Péter-terem a szertartás közben nagy néptömeg gyűlt össze. Este helyezték el XIII. Leo pápa szívet magában foglaló hamvedret Szent-Vincent templomában. Az edényt a föltartól jobbra állították föl. Háromnegyed kilenczkor érkezett a menet a főegyház előcsarnokába és a középső kapun vonult be az egyházba.

A vatikánt körülvevő városrész igen élénk és a nép szakadatlanul a Szent-Péter templomba áramlik az elhunyt pápa megtekintésére. Eddig semmiféle zavar sem fordult elő. A Szent-Péter-terem nagy számmal árulják az újságokat és az elhunyt pápa képével ellátott levelezőlapokat, valamint ő szentsége arcképeit. A fényképezők mindenhol felveteleket eszközölnek.

A magyar főpapok egymás után adják ki pásztor-leveleiket, melyekben mély megindulással emlékeznek meg XIII. Leo szellemi nagyságáról s a kath. egyházat ért veszteségről.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter a nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatósághoz pénzügyigazgató helyettesnek Bereczky Miksa székesfehérvári pénzügyi titkárt nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Berzeviczy Emil p. ú. titkár Nagyenyedről hasonló minőségbe Székesfehérvárra helyezte át. Helyébe K. Nagy Endre nagyváradai p. ú. titkár jön városunkba.

— **Tordai Grail Erzsi** kitűnő művésznőnk, mint örömmel értesülünk, augusztus első napjaiban a „szegény tanulókat segélyező kör“ javára előadást fog tartani. A ritka művelzetnek előre is nagyon örvendünk.

— **Képviselői közgyűlés Nagyenyeden.** F. hó 25-én délelőtt 10 óratól rendkívüli közgyűlést tartott Nagyenyed város képviselő-testülete Sándor Jenő első tanácsos elnöke alatt. A gyűlésen előterjesztetet s megállapítottat azon feirrat szövege, melyet a városi képviselő-törvényszéknek Nagyenyedre való visszahelyezése ügyében az országgyűléshez intéz. Az Emke köszönetet mond a f. év június 2-án tartott enyedi közgyűlés rendezéséért és fogadásáért. Bejelentetett, hogy a valias- és közoktatásügyi miniszter f. év szeptember havára a taueröket az elemi iskolához nem nevezheti ki, s az állami iskolát csakis az 1904-5. tanévben nyithatja meg. Előterjesztetett a 260 ezer koronás kölcsön lebonyolítása, melynek a képviselő-testület határozata értelmében való felhasználása kezdetét is vette. Végül Papp János képviselő-testületi tag indítványára elhatározatott, hogy a marha-telelési díjak felhajtására használt eddigi primitív és kockázattal járó módszer újabb megfelelővel fog póttatni.

— **Baleset.** Lovag Vinczenti Miksa diódi nagybirtokos az aratógép kormányzása közben — mint részvétellel értesülünk — baleset érte. A gépről leesett és esés közben lábain fájdalmas sérülést szenvedett.

— **Időjárás.** A lefolyt hét ismét a zivataros időjárás hete volt, annyira, hogy a mezőgazdasági munkálatok vagy teljesen szüneteltek, vagy legfeljebb az okozott károk helyreállítására szorítkoztak.

— **Államsegély a ref. papoknak.** A kolozsvári ref. kerületi igazgató-tanács köriratban tudatja, hogy vármegyénk ref. papjai részére a f. év második felére a következő segély-összegek utaltattak ki: Gruzda Domokosnak 221 kor. 74 fillér, Sebestyén Ferencnek 107 kor. 93 fillér, O. Weress Sándornak 202 kor. 73 fillér, Tókos Sándornak 168 kor., 89 fillér, Kolombán Jánosnak 198 kor. 84 fillér, Vásárhelyi Lászlónak 213 kor. 77 fillér, id. Móré Károlynak 296 kor. 84 fillér, Solymosi Károlynak 281 kor. 41 fillér, Pap Dávidnak 307 kor. 34 fillér, Málnási Károlynak 80 kor. 63 fillér, Pap Istvánnak 105 kor. 13 fillér, Bertalan Józsefnek 232 kor. 96 fillér, Vinczi Domokosnak 330 kor. 98 fillér, ifj. Móré Károlynak 394 kor. 16 fillér, Papucs Dávidnak 461 kor. 15 fillér, Sándor Jánosnak 26 kor. 45 fillér, Derzsi Lőrincznek 22 kor. 14 fillér, Benedek Ferencnek

538 kor. 90 fillér, Barthalus Jánosnak 420 kor. 08 fillér, Nagy Domokosnak 315 kor. 08 fillér, Cseresnyés Ödönnek 92 kor. 26 fillér, Tunyogi Jánosnak 235 kor. 83 fillér.

— **A képviselőház és a Rákóczi-ünnep.** A Rákóczi-kiállítás rendező bizottság átiratban meghívta a képviselőház tagjait a vasárnap Kassán megnyíló Rákóczi-kiállításra, melyre gróf Apponyi Albert házelnök és Dániel Gábor alelnök számos képviselő társaságában el is utazik.

— **Halálozás.** Dali István szászcsávási ev. ref. pap f. hó 20-án szívzélhűdés következtében hirtelen elhalt. Hét gyermeket s özvegyet hagyott maga után. Hogy az özvegy még négy neveletlen gyermekét 600 kor. ellátási díjból hogy nevelteti föl, ez idő szerint még csak az isten dolga. A nyomorúságban elmaradt család iránt nagy a részvét.

— **Az erdélyi gazdasági egyesület** állattenyésztési és kiállítási szakosztálya a földművelési miniszter támogatásával Kolozsvárt folyó évi szeptember 5-8. napjain tenyészállat-kiállítást s vele kapcsolatban vásárt rendez. Ugyanekkor baromfi-kiállítás is lesz. Mind a két kiállításnak részletes tervezete megtekinthető lapunk kiadóhivatalában.

— **Bosszu.** Bálint Gézá, a sz.-kocsárdi járás főerdő-őrét és Dirlea Simon erdőpásztort a hidasi oláhok, mivel megelőzőleg tilosban legelező kecskéiket behajtották, félholtra verték. Az erdőpásztor beérte egy súlyos ütessel, de az erdőört halálos sebekkel hozták be az enyedi közokrházba.

— **A bukaresti magyar dalárda** augusztus első feleiben hangverseny-körutat tesz az erdélyi részekben s mint értesülünk Nagyenyeden is szándékoznak hangversenyt adni. Az előkészületek vezetését mindenütt a Székelytársaságokra bízták.

— **A székely-kongresszus** a képviselőház elé két kérdés megoldásával járul. Egyik: mivel sok helyt a székelyek kepeje 160-500 százalékát teszi az állami adónak, az állam a székelynép pusztulása megakadályozása céljából vegye le ezt a terhet a székely nép válláról. A másik: gondoskodjék az állam a szász-nemzetiségű magyar alattvalók külföldi képviseletét illetőleg; mert ezek, nehogy magyar honosságukat elveszítsék, kénytelenek Oláhországban idegen állam külső képviseletének védelme alá helyezkedni.

— **Holttest a Marosban.** Folyó hó 24-en egy emberi hullát fogtak ki Tompaházán a Marosból. A szerencsétlen valószínűleg a folyó hó 20-iki nagy hőségnek esett áldozatul, a mely ellen a folyó hús vizében akart védekezni.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** az érdekelt tudomására hozza, hogy a Budapesten augusztus hó 20-án Szent István napján megnyitandó segéd- és tanonczmunkakiállítás alkalmából, a kiállítást megtekinteni szándékozó iparosok, segédek és tanonczok részére, személy és vegyes vonatokon a III. kocsis osztályban feláru menetjegy kedvezményt egedélyezett a kereskedelmi miniszter ur. Minthogy pedig a vasúti kedvezmény oly feltételhez van kötve, ha egy városból legalább 10 iparos indul egy csoportban, ez okból felhívjuk az iparosokat, hogy szándékukat augusztus hó 16-ig jelentsék be szóval vagy írásban vagy a kamarához, vagy a hol ipartestület van, az ipartestülethez, hogy a csoportok megalakulása esetén, a kedvezményes jegyek kiállítását haladék nélkül kieszakózhessen.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Vajna Miklós uri- és női divat áruházában ügyes **pénztárnoknő** augusztus elsejére felvétetik.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES' IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

kor. 08 fill.,
resnyés Ödön-
k 235 kor. 83

ünnep. A Rá-
ban meghívta
ssán megnyíló
yi Albert ház-
epviselő társa-

avási ev. ref.
ében hirtelen
ott maga után.
gyermekét 600
ez idő szerit
gban elmaradt

ot allattenysz-
lesi miniszter
eptember 5-8.
kapcsolatban
kiállítás is lesz.
ete megtekin-

di járás főerdő-
hidasi oláhok,
eskeiket behaj-
tor beerte egy
sebekkel hozták

a augusztus első
rdélyi részében
ndekoznak hang-
tesését mindenütt

cepviselőhaz elé
mivel sok helyt
t teszi az állami
sa megakadályo-
t a szekely nép
állam a szász-
oldi képviseletet
onosságukat el-
tegen állam külső

ó hó 24-en egy
Marosból. A sze-
-iki nagy hőség-
-oló hús vizében

és iparkamara
gy a Budapest
ján megnyitandó
rából, a kiállítást
egedék és tanon-
okon a III. koci
yht eugedélyezett
y pedig a vasuti
ha egy városból
au, ez okból feik-
a vagy a kamará-
z ipartestülethez,
tén, a kedvezné-
elkül kieszközöl-

EK.

minden szó 4 fillér,
közödségre szivesen
rdetéseket a kiadó-

házában ügyes
felvétetik.

K BERTALAN.

r részvény társaság
pirarugyár részvény-

R.

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPI-ÁRUGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

NAGYENYED.

KÖNYVDAI MŰINTÉZET.
PORKAPSZULAGYÁR.
DOBOZÁRUGYÁR.

DOBOZÁRÚT (CARTONNAGE)
u. m. közönséges és
hajlított dobozokat stb.

Mindennemű
gyógyszerek, cukor-
szerek és egyéb
kisebb, aranyozott, ju-
lyános és ezüstözött es-
magsalásra oltatott áru-
szállit.

Készít:
műveket, folyóiratokat, hir-
lapokat, körleveleket, képes
árjegyzékeket, levélpapiro-
kat, falragaszokat, meg-
hívókat, mindenmü ke-
reskedelmi nyomtatványo-
kat, könyvnyomdai és kö-
nyomdai kivitelben To-
vábbá postacsomag és üveg-
ezimkéket, pecsétjegyeket,
ragjelzőket, porkapszula-
kákat, papirzacskókat, kö-
tözőpapirokat és minden-
nemű gyógyszerész nyom-
tatványokat könyv- és kö-
nyomdai vagy dombor-
nyomásban szép és olcsó
kivitelben. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Pénzkölcsönt

szerez katonatiszteknek, egyéves önkénteseknek, magán- és állam-
tisztviselőknek, nyugdíjasoknak, ugyszintén kereskedők és ipa-
rosoknak **kezessel és kezes nélkül**, valamint ingatlanra miu-
den irányban a legmagasabb összegig, legmértányosabban és gyor-
san olcsó kamattal és a legsekélyebb heti törlesztéssel vagy
3 hónaptól 75 évig terjedhető időre is, kezizálogra azonnali folyó-
sítás mellett.

VÁLASZBÉLYEG.

LAUFER és SAMUEL
BUDAPEST, VII., Csengeri-utca 39 sz.
230 12-20

Vörösmarty-Album
ingyen.

A Pesti Naló, amely eddigé az Ember tragédiáját, Arany János balladait Zichy Mihály illusztrációival Katona József Bánk bán-ját, a Himfy-Albumot, a Költők albumát, tavaly a remek kivitelű Zichy-Albumot, stb. adta olvasóinak a könyvpiaczen általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványainkat felül-
múló fenyelet és pompával, a Vörösmarty Mihály-Albumot fogja olvasóinak karácsonyi ajándékul adni.

A Vörösmarty-Album, a Zichy-Albumnál is disse ebb kiállításban nagy kvárt alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő élettrajzát. Csongor és Tündét, Vörösmarty-nak e kedves drámai költeményét, a Szózatot, Vén cigányt. Szép ilonkat és Vörösmarty-nak legkivalóbb költői alkotásait, kiváló művészek e edeti festményeivel és rajzaival, 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval. — A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színyomású lesz, amilyen eddig alig jelent meg magyar diszmben. A Vörösmarty-Albumot megszerezhetik mindazok, a akik a Pesti Naplóra, amely a legrégebb, legfüggetlenebb és egyike a legelterjedtebb politikai napilapoknak, egy évre előfizetnek.

A kik most lépnek az előfizetők sorába és akár havonta is, de állandóan legalább egy évig előfizetők maradnak, szintén megkapják a Vörösmarty-Albumot. Minden felreértés elkerülése végett megjegyezzük, hogy akik a Zichy-Albumot az 1903. évre való előfizetés alapján tehát 1903. évi ajándékul kapták, azok a Vörösmarty-Albumot csak úgy kaphják, ha újra egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára: Egész évre 28 kor felelve 14 kor.; negyed évre 7 kor.; egy hóra 2 kor. 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-ut 27. szám alatt van.

Magyarnak **PÉCS**, Németnek **BÉCS**.

Ne küldjük pénzüket külföldre!

A legjobb órákat és ékszereket küld **SCHÖNWALD IMRE** órás és ékszerárugyáros **PÉCSETT.**

Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kicserélem. — Három évi jótállással.

Kitűnő szerkezetű schweizeri nickel zsebóra 3 frt

Kitűnő járású tula horgonyremontoir óra, aranyozott szegélylél és Magyarországi domborművű ezimerével 9 frt.

Valódi kettős fedelű ezüst remontoir óra, igen jó járású szerkezetű, pompásan vésett ós aranyozott keretű tokban, ára 16 korona. Hasonló aranyozott keret nélkül 12 korona.

Harangbészítő óra 21 cm. magas, gyönyörű szépen fényezett nickeltokban, erős, hosszantartó esengő hanggal, tömör acélhorgonynyal, elállító szerkezettel 1-ső rendű minőség 2 rt 60 kr.

Rafael amulett színes, tűz- és víz-álló, aranyozott ezüstből 1 frt 50 kr. Ugyanaz aranyból 3 frt.

Madonna amulett színes, tűz- és víz-álló, aranyozott ezüstből 2 frt. Ugyanaz aranyból 3 frt 50 kr.

Szent Antal amulett, színes tűz- és víz-álló, aranyozott ezüstből 2 frt. Ugyanaz aranyból 3 frt 50 kr.

Kakas ébresztő óra, diszített számlappal, kiváló jó művel, 18 cm. magas 2 frt 20 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.

Kitüntette állami és aranyérmekkel. Több ezer díszmő levél birtokomban van.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

16 39-40

Hirdetéseket!

felvesz a kiadóhivatal:

Földes Ede könyvkereskedése Bethlen-utca 2.

FOGÁK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolítottatnának 3 koronától. Az általam készített és **Párizsban első díjat nyert** fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogsorok átalakíttatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50. szám I. em.
Royal-szállóval szemben.

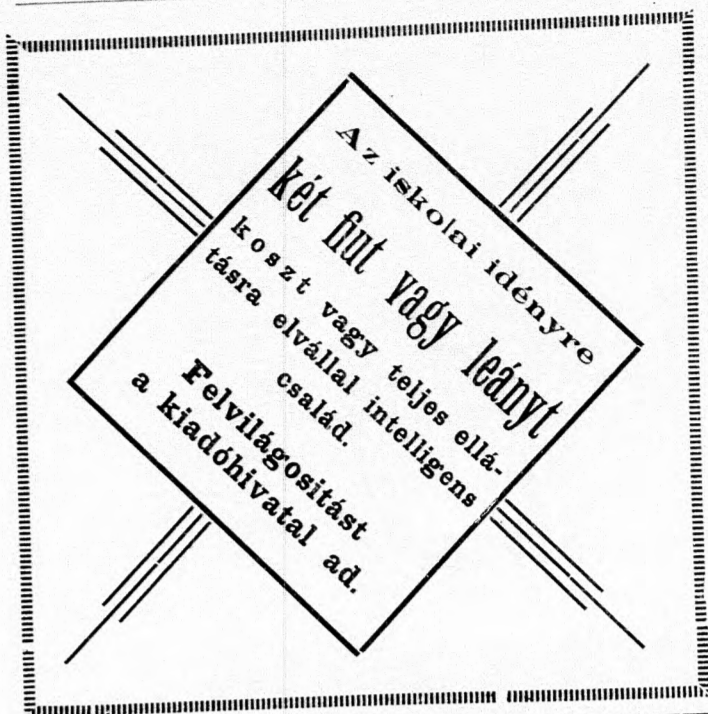
Fogorvos: **LÖFLER EMIL.** Foghuzás érzéstelenítve. Tartós plombák. Rendel: d. e. 10-12 és d. u. 3-7-ig.

Fogtechnikai vezető: **GROSSMANN S.** a párizsi fogorvosi akadémia kiállításán a kereszttel diszített aranyérmekkel kitüntette. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is. 224 12-30

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat igazolja azt, hogy **TÁNGEL JÓZSEF** női, férfi és gyermek divatáru üzletében **NAGYENYEDEN** a legszolidabb szabott árak mellett **csakis mindig** a legjobb minőségű áruk lesznek kiszolgálva.

3545. 1903. köz.ig.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyenyedi fiu elemi iskola felépítéséhez szükséges föld-, kőmives-, elhelyező-, kőfaragó-, vas-, ács-, cserépes-, bádogos-, asztalos-, lakatos-, mázólo-, üveges-, padlózó-, cement burkolási-, úrszék berendezési-, szobrász- és szobafestőmunka elkészítésére, illetőleg szállítására a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés hirdettetik.

1. Ajánlatot tehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, vagy vállalkozók, kiknek üzletük gyakorlatához hatósági engedélyük van.

2. Ajánlat csak az összes munkákra tehető együttesen, egy általános összegben; az egyes munkákra külön pályázni nem lehet.

3. A kiírt munkák előirányzott összes költsége 54000 korona, azaz: ötvennégyezer korona.

4. A munkákra vonatkozó ajánlati ívek a vállalkozók rendelkezésére bocsáttatnak és kötelesek abba a felajánlott általános összeget úgy számjegyekkel mint betűkkel kiírni.

5. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltatott eredeti íveken tétetnek.

6. Az 1 koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb 1903. évi augusztus hó 25-én déli 12 óráig Nagyenyed város polgármesterénél nyújtandók be.

7. Később beérkezett, távirati úton küldött, vagy pedig utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

8. Tartoznak az ajánlattevő vállalkozók az általános feltételek 2. §-a szerint az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bántépénzt az ott körülírt módokat és kikötéseket mellett a nagyenyedi városi házipénztáránál az ajánlat benyújtása előtt letenni, és az erről szóló nyugtát ezen ajánlatkoz csatolni. Az ajánlatához készpénz vagy értékpapír bántépénzül nem csatolható.

9. A munkák a városi tanács felszólítására azonnal megkezdendők, és ugy folytatandók, hogy az épület, az összes fő- és mellékfalak elkészítésével együtt 1903. évi november hó 1-én fedél alatt legyen, és 1904. évi június hó 1-én teljesen készen befejezve használatnak átadható legyen.

10. Fentiartja magának a város tanácsa azon jogot, hogy a tett ajánlatok között szabadon választ-hasson, esetleg egyiket se fogadja el.

11. A munkára vonatkozó általános építési feltételek, részletes költségelőirányzat és tervek, valamint a szerződési tervezet Nagyenyed város tanácsánál hétköznapokon délelőtt 9 órától 12 óráig tekinthetők meg, ugyanott adatnak ki az ajánlati ívek is.

A városi tanácstól: Nagyenyeden, 1003. évi július hó 18 án.
Polgármester helyett:

Sándor Jenő
tanácsos.

259 1-1

Sz. 3859-1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihály ügyvéd által képviselt nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Felegyán Szofika Ispász Vasziljáné, kiskoru Felegyán Tódora a Stefané, kisk. Felegyán Vaszília a Stefané, kisk. Felegyán Mária a Stefané, öz. Felegyán Stefané Kis Mária, továbbá kisk. Pável Juon, Leontina, Felegyán Stefané Kis Mária, továbbá kisk. Pável Juon, Leontina, György, Szofika, Melintye és Trájaszi a Tomáé m.-bagói lakosok

végrehajtást szenvedők elleni 300 korona tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-bagói 51 sz. tjkben foglalt A + 23-26 r. sz. 851, 1002, 1319, 1782, 1783, 1784, 1785 hr. sz. ingatlanokból Felegyán Szofika és társait illető 1/4 rész jutalékára, de a C. 1 alatti Felegyán Áronné javára bekebelezett haszonélvezetjog fentartásával 261 kor., továbbá az 51 sz. tjkből időközben a 200 sz. tjkbe A + 1 r. sz. alá átjegyzett 144, 145 2 hr. sz. ingatlanból Felegyán Szofika és társait illető 1/4 rész jutalékára a C. 1 sz. alatt Felegyán Áronné javára bekebelezett haszonélvezetjog fentartásával 355 kor., végre m.-bagói 217 sz. tjkben A + 6-8 r. sz. 915, 955, 1779 2, 1780 1 hr. sz. ingatlanokból kiskoru Pável Juon és társait illető felerész jutalék 593 kor., összesen 1209 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1903. évi augusztus hó 11-ik napján d. e. 9 órakor M.-Bagó község házájánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adani.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telexkönyvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1903. május hó 20-án.
Weiner albiró helyett

Dr. Ács,
kir. aljárásbíró.

251 1-1

Sz. 768-1903.
tkvi.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Sebesáma” szászsebesi pénz- és hitelintézet részvénytársulat végrehajtónak Arion Szimion a György és társai végrehajtást szenvedők ellen 70 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében az ohábai 102 sz. tjkben A + 2 r. 560 2 hr. sz. ingatlanokra 44 kor., a 4 r. 916 2 hr. sz. 278 kor., a 6 r. 965 6 hr. sz. 332 kor., a 11 r. 1206 2 hr. sz. 22 kor., a 12 r. 1350 1 hr. sz. 239 kor., a 13 r. 1419 1 hr. sz. 115 kor., a 14 r. 1688 hr. sz. 169 kor., a 15 r. 1734, 1735 1 hr. sz. 159 kor., a 22 r. 2043 1, 2044 1 hr. sz. 23 kor., a 25 r. 2412 2 hr. sz. 246 kor., a 27 r. 2530 hr. sz. 81 kor., a 28 r. 3533 2 hr. sz. 89 kor., a 40 r. 614 2 2 hr. sz. 254 kor., a 41 r. 2609 1, 2610 1 1 hr. sz. (csak 743 □-öl) 155 kor. 33 fill., a 42 r. 3259 2 1 hr. sz. 93 kor., a 43 r. 3093 2 1 hr. sz. (csak 812 □-öl) 150 kor., a 44 r. 21 kor., a 45 r. 3093 2 1 hr. sz. (csak 812 □-öl) 150 kor., a 46 r. 3118 1 1 hr. sz. (707 □-öl) 120 kor., a 47 r. 3269 1 2 hr. sz. (474 □-öl) 80 kor., a 48 r. 3363 2 2 hr. sz. (250 □-öl) 20 kor., a 49 r. 3378 hr. sz. 74 korona megállapított kikiáltási árban; továbbá Dragomir János a Vasziljaé végrehajtást szenvedő és tulajdonosára neje Moldován Annának az ohábai 885 sz. tjkben A + 1 r. 2782 1 2 hr. sz. a. foglalt s csak 612 □-öl területű ingatlanokra 140 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi augusztus hó 22-ik napján d. e. 10 órakor Ohába község házájánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adani.

Árverezni szándékozik, kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telexkönyvi hatóság.
Balázsfalván, 1903. április 1-én.
Csizsér kir. albiró helyett

Enyedy Károly,
kir. it. táblai bír.

254 1-1

Értesítés!

A n. e. közönség szíves figyelmébe ajánlom egész Erdélyben ismert Paulini-féle

valódi kisüstös

Seprő-pálinkámnak,

ugyszintén szilva és törkölynek nagyban eladását, melyek valódiságáért szavatolok. Kívánatra mintával is szolgálok.

Ajánlom továbbá jól berendezett rézműves műhelyemet, legújabb rendszerű pálinka- és szilvafőző üstjeimet, valamint új szerkezeti peronoszpora fecskendőimet.

Mindenemű javításokat gyorsan, pontosan eszközölök
Tisztelettel

PAULINI REZSŐ
rézműves, NAGYENYEDEN.

260 1-5

Tartós, száraz, azonnal szárad.

A valódi
CHRISTOPH-LAK
a legjobb mázólo anyag a padlóra

lehetővé teszi, hogy a szobák mázólas alatti is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakknak sajátja elkerültek. E mellett használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázólast. A padló nedves tárgyakal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni

színezett szobapadló fénymáz,
szárazsárgán és mahagonbarnán, mely akárcsak az olajfesték fűdi be a padlót s egyúttal fényt ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi és új padlóra. Teljesen befűdi minden foltot, korábbi mázólast, stb.; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)
új padlóra és parkettra: mely csupán fényt ad. Különösen parkettra és olajfestékekkel már bemázolt egészen új padlóra való. Csak fényt ad, eméltfogva nem fűdi el a fa-mustrát.

Postacsomag körülbelül 35 négyzet méter (2 közepmagyságn szobára való) 5 ft 90 kr. vagy 9¹/₂ márká. A közvetlen megrendelések minden városban, a hol raktárak vannak ide küldendők. Minta másoló-ok és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A beásárlásnál tessék jól vigyázni a czege s a gyári jegyre, mivel azt a több mint 35 éve létező gyártmányt sokféle utánozó és hamisítják, rossz és gyakran a ezélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ
a valódi szobapadló fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója. 234 6-15.

Nagyenyed: **GIRNER J. JÓZSEF.**

Csakis Christoph-féle lakot kérjünk!
A szoba azonnal használatú.

Összes kávé fajokat leszállított áron ajánlom.

Mint bizományos a legkitünőbb magyar zománcolt bádog-edény gyárnak, oly előnyös árakat értem el, hogy a márvány zománczu legegészségesebb főző-edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis csupor vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupás 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra” kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: **90 krtól** fölfelé — ugyszinte más nemű zománczos edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiváltságban ajánlok.

A legjobbnak ismert hatása keserűvíz 2-3 napig tart „**Ferencz József**” keserűvíz nálam kapható, ugyszintén az alábbi ásványvizek friss töltésben:

Sorszéki borvíz, Bikszádi, Bilinyi, Budai (Ferencz József, Loser János horgony jegyü). **Előpataki, Giesshübl, Karlsbadi, Krondorfi, Levicoi, Margit, Marienbadi, Salvátor, Selters, Sztojka, Szobránczi, Parádi keserű, Parádi Arzenes.**

Egy 4 szoba, konyha, pince és melléképületekkel álló lakás kiadó.

A híres Regemburgi **állat-táppor**, melynek használata által az állatok betegségtől megvédve étvágyuk, erejük javul. Tehenek jobb és több tejet adnak, jobb kedvűek lesznek; disznóknak szarvasmarháknak juhoknak igen ajánlható biztos óvszer. Eredeti olmozott csomagokban nálam kapható.

Saját gyártmányu sodrony-fonatimat ajánlom mint legcélszerűbbet, legolcsóbbat, legtartósabbat, bármiféle kerítéshez, ugy szintén olmozott tuskés sodronyt legolcsóbb árban.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Rézgátfé. Vermorell permetezők, Raffia szőlőkötöző legolcsóbb árban, kékkő szőlő és növények permetezésére leszállított áron.

Koron a tyukszem és hórkeményedés ellen legjobbatapaszkizárólagos árusítója.

Legjobb hírnevű vizimalmi lisztek raktára.

50 évi siker

Eszéki
ARCZKENŐCS
és eszéki
Szalvator-szappan

elhávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr
összes tisztálanságát.

Valódi csakis a
DIENES C. J. SALVATOR
gyógyszertárától

ESZÉKEN, felsőváros:

1 téglés eszéki arczenőcs ár ..... 70 fillér és 1 korona
1 drb Szalvator-szappan ára ..... 1 korona
1 téglés kézi paszta ára ..... 1 korona 20 fillér
Lyoni rizspor ..... kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen ezikkék mentek mind' n ártalmas alkotórésztől és megfelel-
nek kötelelesen a 71.012 számú B. m. rendeletnek.

181. 9-10. Főraktár **BUDAPESTEN:**
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész
VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 29.

Nagyenyei kisegítő takarékpénztár r-t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt
nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy
csak 2 forint 96 krajczárért a következő pompás
áru gyűjtemény megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkel horgony-rem-zsebóra, pontosan
járó, 3 évi jóállással; 1 valódi goldin vagy
nikkel páncél-lémez; 3 drb valódi goldin
gyűrű legújabb fagon, simuli brilliánsokkal;
2 legin goldin nyakkendő; 2 valódi goldin
újdivatú fülfüggő; 1 tok a horgony-
órához; 1 párisi nikkel függő a láncához.
1 goldin vagy nikkel függő a láncához.
Nem tetsző kiesereltetik, vagy a pénz visz-
zatérítettik, tehát rizikó kizárva. Más ha-
sonló hirdetés utánzat.

Mindezen pompás ékszer a horgony-rem.
órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül.

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett

KAPELLNER & HOLZER

óra- és aranyműek en gros gyári raktárában

Krakau, Dietelsgasse 6S. (Oesterreich)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

70 24-52

Naponta kétszer friss sütemény.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség szives figyelmét **csemege- és péküzle-
temre** felhívni. Különösen figyelmébe aján-
lom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű
boraimat, melyeket a medgyesi Czeli Frigyes
és fia czég pinczejéből szereztem be.

1 liter finom asztali bor	—64 kor.
1 " " peccsnye	—80 "
1 " " rizling	1— "
7 deczi csemege gyógy Küküllő gyógygye	2-40 "
3 1/2 " csemege gyógy Küküllő gyógygye	1-30 "
7 " csemege gyógy rizling	2-20 "
3 1/2 " " " " " "	1-10 "
7 " " " " " "	2— "
3 1/2 " " " " " "	1-20 "
7 " " " " " "	1-60 "
5 " " " " " "	1-40 "
3 1/2 " " " " " "	1— "

Továbbá kaphatók: naponta friss **szebeni
felvágottak**, valamint **csemege-sajt** és friss
székely turó, ugyszintén finom **likörök**, tea-
sütemény, tea, rum.

T. vevőim szives partfogását továbbra
is kérve, maradok tisztelettel

Beer G. Dániel,
süto.

9 28-*

Naponta kétszer friss sütemény

Első rendű gőzmalom liszték nagy raktára.

Somatose
oldható húsfehérnye
a hús tápanyagait tartal-
mazza (fehérje, zsír és
sól) majdnem teljesen kön-
nyen oldható por-
alakban

a lehető legjobb
erősítő szer
gyenge, a táplálkozás-
ban visszamarad-
égyéneknek, melbe-
tegeknek, idegbe-
geknek, gyomorbe-
geknek, gyermeká-
gyásoknak, angol kor-
ban szenvedő gyerme-
keknek, gyógyulóknek

Vas-Somatose
alakjában pedig különösen
Sápkorban
szervezőknek orvosiag
ajánlja.

**Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.**
Kapható minden gyógy-
szertárban és drogeriában
Csak eredeti csomagolá-
sban való!

178 30-52

Bálint János szövőgyáros Nagyenyeden.

A hazai ipart pártoló nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlja, az általa
ezen városban már 15 éven át gyártott több **bel- és külföldi kiállításon kintüntetett**
s mindenki által előnyösen ismert áruit és pedig:

Női és férfi mosó ruhaszövetek, szoknyák, kötények, függönyök, ágy- és asz-
talterítők, nyári paplanok nagyok és kicsinyek, ágyneműekhez és ruhákhoz diszitó betétek,
fehér és színes kamuka abroszok, asztalkendők, asztalfutók, asztalközepek, tálcakendők és
törölközők.

**Kamuka asztalneműek és törölközőknek megrendelés szerinti szövését is
elvallalja s azokhoz beverőnek a házi fonalat elfogadja.**

196 20-29

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda

uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Van szerencsém a nagyabecsült hölgyközönség szives figyelmét felhívni, hogy az **összes
nyári ujdonságok tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított árban lesznek elárusítva.**

A már beállott fürdőidényre ajánlom nagy választéku kész uszóruhákat, valamint sapkákat
és masszírozó keztüket. Elutazások alkalmával minden kivitelű fa- és bőr-bőröndök.

Oriási választék uri sport-ingekben sapkákban és övökben.

Nagyenyei harisnyagyár egyedüli képviselője. Allandó nagy raktár **férfi, női és gyermek
harisnyákban** Harisnya kötés és fejelés elvállaltatik.

Menyasszonyi kelengye 600 koronától 10000 koronáig.

Enyedi és Margit vászon egyedüli raktára. Világhírű női és férfi pécsi kesztyű, Pelikán és Gyukits férfi kalap
gyárosok kizárólagos raktára.

Allandó nagy raktár szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőkben, valamint damast asztal-
neműekben és zsebkendőkben.
Kiváló tisztelettel

VAJNA MIKLÓS.

Szabadalmi szám: 16794

BECK KÁROLY

szabad. ablakszellőztető-készülék készítő
BUDAPEST, VIII. József-utca 14. sz.

 BECK KÁROLY-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető készülék.

Magyar gyártmány, mely most már felülmúlta az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket úgy célszerűségben, jószágban, mint olcsóságban. Minden ablakra alkalmazható. Egészségügyi szempontból 45° által légvonat kizárva. Ablakszellőztető készülékeim használatban vannak a következő helyeken: Budapest, Nemzeti Kaszinó, Kossuth Lajos-utca. Keresk. miniszterium Budán. Ref. főgimnázium, Deak-tér. Magy. kir. Ludovika, Kispesti áll. elemi iskolában s több kórházban és iskolában, a fővárosban s vidéken kitűnőnek bizonyult.

Ablakszellőzők 7 kor. 60 fillértől feljebb.

Költségvetések ingyen és bérmentve.

Több mint 30.000 darab már használatban van.

Számtalan elismerő level van kezében, mely a t. közönség meglegedését nyilvánítja. Mérték vétel végett sziveskedjek hozzám fordulni. — Mindennemű épület és műlakatos munkát készítek a legjobb kivitelben.

Megrendelések úgy Budapesten, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 228 12-16

Szabadalmi szám: 16794

HAGENAUBER FRIGYES KÁROLY

ÜVEGEDZÉSI
és FESTÉSZELETI
MŰINTÉZETE

BUDAPEST,
VIII, VIG-UTCZA 14. sz.

Legjobb referenciák
az eddig elszállított munkálatokról.

227 12-16

MAGYAR KERESKEDELMI IRODA

(tulajdonos: BOTH DEZSŐ.)

Eszközöl: mindennemű üzletek gyárak ipartelepek földbirtokok, házak eladását és vétését úgy Budapesten, mint bárhol Magyarországon valamint kölcsönöket földbirtokra, házakra és személyhitelt váltókra.

Megbízható szolid vállalat.

Iroda: Budapest, VI., Vörösmarty-utca 25a.

Törlesztéses kölcsön

igényberítéssel szabadítsa meg magát a súlyos természetű kölcsönöktől. Ez oknál fogva jóakarólag ajánljuk, hogy a jelenlegi gabonákkal arányban álló **olcsó** s e helyi viszonyok figyelembevételével megállapított **érték** ^{3/4}-éig engedélyezni szokott kölcsönnyerés céljából a birtokaira vonatkozó telekkönyvi kivonatait és kataszteri birtokviszólótát hozzánk sürgősen beküldje. Ez esetben kölcsönöt **rövid időn belül** szabadon választható időtartamra szavatoljuk meg, úgy mint: 10 évtől 70 évi időtartamra 4-5%-os félévenkénti törlesztésre, melyben már a tőke és kamat törlesztés bent foglaltatik.

A kölcsönök előzetes félévi felmondás után visszafizethetők, de az intézet részéről fel nem mondhatók.

Irevétre válaszbélyeg melléklendő.

225 12-30

Kerékpárok raktáron.

MALIK ZSIGMOND

kerékpár készítő és javító gyára
BUDAPEST, Légszesz-utca 2. szám.

Elfogad megrendeléseket a legjobb angol anyagból készült

kerékpárokra

2 évi jótállás mellett.

A legújabb modellű új kerékpárokat 140 koronáért szállítok.

Kerékpár alkatrészek raktáron.

Legegyszerűbb kezelésű automobilonokra (motorkocsik), zománcozások, nickelozések, valamint minden e szakba vágó munkák a legolcsóbb árak mellett eszközöltetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kerékpárok raktáron.

226 12-16